

TEMATICA DISCIPLINELOR DE EXAMEN
PRIVIND ACCESUL LA STAGIU PENTRU OBȚINEREA
CALITĂȚII DE EXPERT CONTABIL,
ANUL 2008

DISCIPLINE:

1. Contabilitate

2. Fiscalitate

3. Drept

4. Audit

5. Evaluarea economică și financiară a întreprinderilor

6. Doctrina și deontologia profesională

7. Expertiză contabilă

1. CONTABILITATE

Capitolul I

Reglementări contabile conforme cu directivele europene

- 1. Principii, norme și reglementări contabile privind organizarea și ținerea contabilității, întocmirea și prezentarea situațiilor financiare:** entități contabile care au obligația de a întocmi un set complet de situații financiare; entități care întocmesc situații financiare simplificate; formatul bilanțului și formatul contului de profit și pierdere; principiile contabile generale; reguli generale de evaluare; documentele financiar-contabile și registrele de contabilitate; balanța de verificare; ciclul contabil de prelucrare a datelor; formele de înregistrare contabilă.
- 2. Contabilitatea primară:** planul de conturi general; contabilitatea capitalurilor; activelor imobilizate; stocurilor; datorii și creanțelor; trezoreriei; cheltuielilor și veniturilor; elementelor extrabilanțiere.

REMARCĂ: Studiul și prezentarea răspunsurilor vor fi axate pe următoarele elemente: definiția structurii de active, datorii, capitaluri proprii, venituri și cheltuieli în cauză; analiza și funcționarea conturilor; dezvoltarea în analitic a conturilor; evaluarea la intrare și ieșire; evaluarea inițială și evaluarea ulterioară; metode de contabilizare, unde este cazul; contabilizarea principalelor operații economice și financiare; prezentarea în situațiile financiare.

- 3. Lucrările contabile de închidere a exercițiului:** Delimitarea lucrărilor de închidere a exercițiului. Balanța conturilor înainte de inventariere. Inventarierea generală a elementelor de activ și de pasiv (constatarea și descrierea elementelor inventariate; metode de estimare a valorii de inventar). Contabilizarea operațiilor de regularizare privind: diferențele de inventar; amortizările; ajustările permanente și provizorii pentru depreciere sau pierdere de valoare (testul de depreciere a activelor); provizioanele. Delimitarea în timp

a cheltuielilor și veniturilor; variația stocurilor; determinarea rezultatului contabil; determinarea impozitului pe profit, repartizarea profitului și contabilizarea acestor operațiuni; întocmirea bilanței de verificare finală; închiderea conturilor de activ și a conturilor de pasiv. Întocmirea și prezentarea situațiilor financiare anuale. Analiza principalilor indicatori economico-financiari (de lichiditate, de risc, de gestiune, de profitabilitate, rezultatul pe acțiune).

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea contabilității nr. 82/1991*, republicată.
2. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.752/2005 pentru aprobarea reglementărilor contabile conforme cu directivele europene*, publicat în Monitorul Oficial nr. 1.080 din 30.11.2005.
3. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.001/2006 privind modificarea și completarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 1.752/2005 pentru aprobarea reglementărilor contabile conforme cu directivele europene*, publicat în Monitorul Oficial nr. 994 din 13.12.2006.
4. *Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 2.374/2007 privind modificarea și completarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 1.752/2005 pentru aprobarea reglementărilor contabile conforme cu directivele europene*, publicat în Monitorul Oficial nr. 25 din 14.01.2008.
5. Ministerul Finanțelor Publice, *Ghid practic de aplicare a reglementărilor contabile conforme cu directivele europene aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.752/2005*, Editura IRECSO, București, 2006.
6. Mihai Ristea și colectivul Catedrei de Contabilitate, Audit și Control de gestiune – ASE București, *Contabilitatea financiară a întreprinderii*, Editura Universitară, București, 2005.

Capitolul II **Contabilitatea conformă** **referențialului IFRS**

1. **Cadrul general pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare elaborat de IASB (Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate):** utilizatorii și necesitățile lor de

informare; obiectivul situațiilor financiare; conceptele de bază (contabilitatea de angajamente, continuitatea activității); caracteristicile calitative ale situațiilor financiare (inteligibilitatea, relevanța, credibilitatea, comparabilitatea); echilibrul între caracteristicile calitative; conceptul de poziție financiară; definiția elementelor care descriu poziția financiară (active, datorii, capitaluri proprii); conceptul de performanță; definiția elementelor care descriu performanța (venituri și cheltuieli); criteriile de recunoaștere în situațiile financiare a elementelor de active, datorii, venituri și cheltuieli; bazele de evaluare utilizate în situațiile financiare (costul istoric, costul curent, valoarea realizabilă, valoarea actualizată); conceptele de capital și menținere a capitalului (menținerea capitalului financiar și menținerea capitalului fizic).

2. **Prezentarea situațiilor financiare conform referențialului contabil internațional (IAS 1 și IAS 7):** componentele unui set complet de situații financiare; consecvența prezentării, pragul de semnificație și agregarea, compensarea; distincția curent/necurent (termen lung) în prezentarea în bilanț a activelor și datoriilor; particularitățile modelului de cont de profit și pierdere cu clasificarea cheltuielilor după natură; particularitățile modelului de cont de profit și pierdere cu clasificarea cheltuielilor după funcții; prezentarea situației modificărilor capitalurilor proprii; tabloul fluxurilor de trezorerie (definiții, clasificarea fluxurilor pe activități, metoda directă și metoda indirectă de determinare a fluxului net de trezorerie din activitățile de exploatare; opțiuni de prezentare a unor fluxuri în tablou; incidența variațiilor cursurilor de schimb în tabloul fluxurilor de trezorerie, prezentarea tabloului fluxurilor de trezorerie).
3. **Contabilitatea tranzacțiilor și evenimentelor în referențialul contabil internațional:**
 - 3.1. **IAS 16 Imobilizări corporale** (definiția imobilizărilor corporale, evaluarea inițială, tratamentul cheltuielilor ulterioare, amortizarea imobilizărilor corporale, derecunoașterea imobilizărilor corporale, evaluarea ulterioară recunoașterii inițiale evaluate la cost amortizat sau reevaluare);

- 3.2. **IAS 36 Deprecierea activelor** (doar pentru un activ izolat) (identificarea activelor care au înregistrat pierderi de valoare, calculul valorii recuperabile pentru un activ izolat, calculul și contabilizarea pierderii de valoare pentru un activ izolat, reluarea pierderii de valoare pentru un activ izolat);
 - 3.3. **IFRS 5 Active imobilizate deținute pentru vânzare și activități întrerupte** (clasificarea activelor imobilizate ca deținute pentru vânzare, evaluarea activelor imobilizate ca deținute pentru vânzare, recunoașterea pierderilor din depreciere și a reluărilor);
 - 3.4. **IAS 40 Investiții imobiliare** (definiții, recunoașterea și evaluarea inițială, evaluarea ulterioară recunoașterii inițiale, transferuri);
 - 3.5. **IAS 2 Stocuri** (definiție, evaluarea inițială, evaluarea la ieșire, evaluarea în bilanț, tehnici de măsurare a costurilor: cost standard și prețul de vânzare cu amănuntul);
 - 3.6. **IAS 17 Contracte de leasing** (definiții, clasificarea contractelor de leasing, tratamentul contabil al contractelor de leasing financiar, tratamentul contabil al contractelor de leasing operațional);
 - 3.7. **IAS 18 Venituri** (venituri ce intră sub incidența normei IAS 18, recunoașterea și evaluarea veniturilor din vânzări de bunuri, din prestări de servicii, din dobânzi, redevențe și dividende).
4. **Elemente privind grupurile de societăți și consolidarea conturilor:** determinarea perimetrului de consolidare și alegerea metodei de consolidare; calculul procentajului de control și al procentajului de interes; retratarea situațiilor financiare individuale ale societăților intrate în perimetrul de consolidare; metoda integrării globale; metoda integrării proporționale; metoda punerii în echivalență.

BIBLIOGRAFIE:

1. *** - *Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRSs[®]) incluzând Standardele Internaționale de Contabilitate (IASsTM) și Interpretările lor la 1 ianuarie 2007*, traducere realizată de CECCAR, Editura CECCAR, București, 2007, pp. 31-56, 583-634, 801-862, 863-882, 883-906, 1033-1065, 1067-1095, 1097-1117, 1327-1353, 1355-1375, 1387-1408, 1565-1589, 1601-1603, 2157-2205.

2. Bunea Ștefan, Gîrbină Maria Mădălina, *Sinteze, studii de caz și teste grilă privind aplicarea IAS (revizuite) IFRS*, vol. 1, ediția a III-a, revizuită, Editura CECCAR, București, 2007, pp. 22-68, 78-105, 134-158, 174-176, 180-184, 188-258, 306-316, 318-319, 260-278, 285-297.
3. Bunea Ștefan, Gîrbină Maria Mădălina, *Sinteze, studii de caz și teste grilă privind aplicarea IAS (revizuite) IFRS*, vol. 2, ediția a III-a, revizuită, Editura CECCAR, București, 2007, pp. 6-29, 35-41.
4. Bunea Ștefan, Gîrbină Maria Mădălina, *Sinteze, studii de caz și teste grilă privind aplicarea IAS (revizuite) IFRS*, vol. 3, Editura CECCAR, București, 2008, pp. 7-82, 164-190, 239-245.
5. Feleagă Liliana, Feleagă Nicolae, *Contabilitate financiară. O abordare europeană și internațională*, vol. 1, ediția a II-a, Editura Economică, București, 2007, pp. 24-36, 58-102, 106-130, 130-137, 138-148, 154-168, 196-204, 261-274.
6. Feleagă Liliana, Feleagă Nicolae, *Contabilitate consolidată. O abordare europeană și internațională*, Editura Economică, București, 2007, pp. 15-98.
7. Ristea Mihai (coord.), *Contabilitatea financiară a întreprinderii*, Editura Universitară, București, 2005, pp. 16-30, 45-56.
8. Ristea Mihai, Dumitru Corina Graziella, *Contabilitate aprofundată*, Editura Universitară, București, 2005, pp. 367-382, 409-411, 445-456.

Capitolul III

Contabilitate de gestiune și calculația costurilor

Obiectivele și domeniile contabilității de gestiune. Structuri privind costurile (costurile fixe și costurile variabile, costurile directe și costurile indirecte, costul produsului și costul perioadei). Formule privind costurile (costurile totale și costurile parțiale). Relații și delimitări între contabilitatea de gestiune și contabilitatea financiară. Metode (globală, pe faze, pe comenzi) și procedee de calculație a costurilor pe produs (diviziunea simplă, suplimentări, coeficienți echivalență și excluderea producției secundare). Repartizarea cheltuielilor indirecte. Alocarea rațională a costurilor. Decontarea internă a producției secțiilor cu activități interdependente. Determinarea cantitativă și valorică a producției în curs de execuție. Procedee de separare a costurilor în fixe și variabile. Organizarea contabilității de gestiune. Sistemul de conturi, tipuri de înregistrări contabile. Calculația costurilor standard (stabilirea standardelor de costuri; urmărirea și analiza abaterilor de la costurile standard, organizarea contabilității costurilor). Calculația costurilor

directe (Direct-Costing): definire, organizare și sistem de indicatori.
Metoda ABC.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ministerul Finanțelor Publice, *Ghid practic de aplicare a reglementărilor contabile conforme cu directivele europene aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.752/2005*, Editura IRECSON, București, 2006, pp. 273-317.
2. Albu Cătălin, Albu Nadia, *Instrumente de management al performanței*, vol. 1, *Contabilitate de gestiune*, Editura Economică, București, 2003, pp. 123-137, 142-154, 184-186, 189-191, 196-202, 205-219.
3. Caraiani Chirața (coord.), Dumitrana Mihaela (coord.), *Contabilitate și control de gestiune*, Editura InfoMega, București, 2005, pp. 27-34, 39-41, 45-47 (fără criteriul j), 72-92, 94-99, 164-188, 338-372.
4. Dumitru Corina Graziela, Ioanăș Corina, *Contabilitatea de gestiune și evaluarea performanțelor*, Editura Universitară, București, 2005, pp. 7-23, 26-75, 195-240.

2. FISCALITATE

1. DEFINIREA ȘI CLASIFICAREA IMPOZITELOR ȘI TAXELOR. PRINCIPII ALE FISCALITĂȚII:

- 1.1. Elementele impozitului;
- 1.2. Principiile impunerii;
- 1.3. Rata fiscalității;
- 1.4. Așezarea și perceperea impozitelor;
- 1.5. Clasificarea impozitelor;
- 1.6. Caracterizarea generală a impozitelor directe;
- 1.7. Caracterizarea generală a impozitelor indirecte;
- 1.8. Taxele.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice*, publicată în Monitorul Oficial nr. 596 din 13.08.2002, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008, art. 2, pct. 29 și pct. 40.
2. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23.12.2003, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008, Titlul II: Dispoziții generale.
3. Văcărel Iulian (coord.), *Finanțe publice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007, capitolele „Impozitele: noțiuni generale”, „Impozitele directe”, „Impozitele indirecte”.
4. Moșteanu Tatiana (coord.), *Finanțe publice*, Editura Universitară, București, 2005, capitolele „Fundamentarea teoretică a impozitelor”, „Impozitele directe”, „Impozitele indirecte”.

2. IMPOZITUL PE PROFIT:

- 2.1. Contribuabili;
- 2.2. Sfera de aplicare;
- 2.3. Perioada impozabilă;
- 2.4. Cotele;
- 2.5. Determinarea profitului impozabil (venituri impozabile, venituri neimpozabile, cheltuieli deductibile, cheltuieli nedeductibile);
- 2.6. Reținerea impozitului pe dividende;
- 2.7. Plata și declararea.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23.12.2003, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008, Titlul II: Impozitul pe profit.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Codului fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 112 din 06.02.2004, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008, Titlul II: Impozitul pe profit.
3. Țâțu Lucian și colectiv, *Fiscalitate de la lege la practică*, ediția a V-a, Editura C. H. Beck, București, 2008, capitolul „Impozitul pe profit”.

3. IMPOZITUL PE VENITURILE MICROÎNTRERPRINDERILOR:

- 3.1. Definiția microîntreprinderii în sens fiscal;**
- 3.2. Opțiunea de a plăti impozit pe veniturile microîntreprinderilor;**
- 3.3. Calculul impozitului pe veniturile microîntreprinderilor (cote, baza impozabilă);**
- 3.4. Trecerea de la plata impozitului pe veniturile microîntreprinderilor la plata impozitului pe profit;**
- 3.5. Plata și declararea.**

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23.12.2003, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008, Titlul IV: Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Codului fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 112 din 06.02.2004, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008, Titlul IV: Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor.
3. Țâțu Lucian și colectiv, *Fiscalitate de la lege la practică*, ediția a V-a, Editura C. H. Beck, București, 2008, capitolul „Impozitul pe veniturile realizate de microîntreprinderi”.

4. IMPOZITUL PE VENITURILE PERSOANELOR FIZICE:

- 4.1. Contribuabili;**
- 4.2. Sfera de aplicare și perioada impozabilă;**
- 4.3. Cotele de impozitare;**
- 4.4. Impozitarea veniturilor din activități independente;**
- 4.5. Impozitarea veniturilor din salarii;**

- 4.6. Impozitarea veniturilor din cedarea folosinței bunurilor;**
- 4.7. Impozitarea veniturilor din investiții (dividende și dobânzi);**
- 4.8. Determinarea venitului net anual impozabil și a impozitului pe venitul net anual impozabil.**

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23.12.2003, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008, Titlul III: Impozitul pe venit.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Codului fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 112 din 06.02.2004, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008, Titlul III: Impozitul pe venit.
3. *Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 2.333/2007 pentru aprobarea Procedurii privind declararea și stabilirea impozitului pe veniturile din cedarea folosinței bunurilor realizate din derularea unui număr mai mare de 5 contracte de închiriere/subînchiriere*, publicat în Monitorul Oficial nr. 868 din 19.12.2007, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008, Titlul III: Impozitul pe venit.
4. Țățu Lucian și colectiv, *Fiscalitate de la lege la practică*, ediția a V-a, Editura C. H. Beck, București, 2008, capitolul „Impozitul pe veniturile realizate de persoanele fizice”.

5. IMPOZITELE ȘI TAXELE LOCALE:

5.1. Impozitul pe clădiri;

5.2. Impozitul pe teren;

5.3. Impozitul pe mijloacele de transport.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23.12.2003, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008, Titlul IX: Impozitele și taxele locale.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Codului fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 112 din 06.02.2004, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008, Titlul IX: Impozitele și taxele locale.

3. Țătu Lucian și colectiv, *Fiscalitate de la lege la practică*, ediția a V-a, Editura C. H. Beck, București, 2008, capitolul „Impozitele și taxele locale”.

6. TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ (TVA):

6.1. Sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată;

6.2. Teritorialitatea taxei pe valoarea adăugată;

6.3. Tipuri de operațiuni:

– operațiuni impozabile, din care operațiuni taxabile, operațiuni scutite cu drept de deducere, operațiuni scutite fără drept de deducere;

– operațiuni neimpozabile;

6.4. Tipuri de persoane:

– persoanele impozabile;

– persoanele neimpozabile;

– persoanele înregistrate în scop de TVA;

6.5. Locul operațiunilor;

6.6. Persoana obligată la plata taxei;

6.7. Faptul generator, exigibilitatea taxei și exigibilitatea plății taxei;

6.8. Baza de impozitare a taxei pe valoarea adăugată;

6.9. Cotele de impozitare;

6.10. Măsuri de simplificare;

6.11. Regimul special pentru întreprinderi mici;

6.12. Determinarea TVA de plată și plata acesteia la buget;

6.13. Obligațiile declarative ale persoanelor obligate la plata TVA.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23.12.2003, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008, Titlul VI: Taxa pe valoarea adăugată.

2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Codului fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 112 din 06.02.2004, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008, Titlul VI: Taxa pe valoarea adăugată.

3. Țătu Lucian și colectiv, *Fiscalitate de la lege la practică*, ediția a V-a, Editura C. H. Beck, București, 2008, capitolul „Taxa pe valoarea adăugată”.

7. ACCIZE:

7.1. Sfera de aplicare a accizelor;

7.2. Accizele armonizate:

- aspecte generale;
- cuantumul unitar și determinarea accizelor;
- plata accizelor la buget;

7.3. Alte produse accizabile:

- cuantumul și determinarea accizelor.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23.12.2003, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008, Titlul VII: Accize și alte taxe speciale.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Codului fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 112 din 06.02.2004, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008, Titlul VII: Accize și alte taxe speciale.
3. Țătu Lucian și colectiv, *Fiscalitate de la lege la practică*, ediția a V-a, Editura C. H. Beck, București, 2008, capitolul „Accizele și alte taxe speciale”.

8. PROCEDURI FISCALE:

8.1. Procedura înregistrării fiscale:

- modalități de înregistrare fiscală;
- termen de înregistrare;
- modificări ulterioare înregistrării;
- declararea și înregistrarea filialelor și sediilor secundare (caz special: înregistrarea punctelor de lucru);

8.2. Procedura stabilirii și declarării impozitelor și taxelor:

- forme administrative pentru stabilirea impozitelor și taxelor;
- depunerea declarațiilor fiscale;
- corectarea declarațiilor fiscale;
- forma și conținutul declarațiilor fiscale;

- termenul de prescripție la stabilire;
- sarcina probei;
- estimarea bazei de impunere;

8.3. Plata impozitelor și taxelor:

- reguli privind efectuarea plății;
- termene de plată;
- ordinea de stingere;
- compensarea și restituirea;
- majorări de întârziere;
- prescripția dreptului de a efectua executarea silită;
- somația și titlul executoriu;

8.4. Procedura contestării actelor administrative fiscale:

- termenul și locul de depunere a contestației;
- forma și conținutul contestației;
- suspendarea procedurii de soluționare a contestației;
- suspendarea executării actului administrativ fiscal.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală* (r3), publicată în Monitorul Oficial nr. 513 din 31.07.2007, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 1.050/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Codului de procedură fiscală*, publicată în Monitorul Oficial nr. 651 din 20.07.2004, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2008.

3. DREPT

1. **Considerații generale privind dreptul comercial:**

Caracterizarea raporturilor de drept comercial. Comercialitatea în legislația comercială a României: concept, criterii de delimitare, efecte. Faptele (actele) de comerț: definiție și clasificare. Faptele de comerț: obiective. Faptele (actele) subiective de comerț. Faptele de comerț unilaterale. Comercianții în legislația română: comercianți persoane fizice, societăți comerciale. Obligațiile comercianților. Fondul de comerț.

2. **Formele societăților comerciale. Constituirea și înmatricularea acestora:**

- Societățile comerciale forme, procedură de constituire, înregistrarea societăților comerciale și efectele înregistrării. Grupurile de interes economic.
- Capitalul social subscris și vărsat în faza constituirii. Evaluarea aportului în natură, răspunderea fondatorilor și primilor membri ai consiliului de administrație, respectiv a directoratului și a consiliului de supraveghere pentru subscrierea capitalului social, existența capitalului vărsat. Mijloace de verificare a capitalului vărsat și asigurarea integrității acestuia.
- Acțiunile și părțile sociale caracterizare și mod de transmitere. Drepturile și obligațiile deținătorilor de acțiuni și părți sociale. Situația acțiunilor nominative și a părților sociale care nu au fost integral achitate (nu s-au efectuat vărsăminte). Regimul obligațiunilor emise de societățile pe acțiuni.

3. **Funcționarea societăților comerciale:**

3.1. Reguli comune privind funcționarea societăților comerciale:

- Regimul juridic al aporturilor la capitalului social;
- Regimul juridic al dividendelor;
- Rezervele societății: categorii de rezerve, modul de constituire a rezervelor;
- Obligațiile și răspunderea administratorilor societăților comerciale.

3.2. Funcționarea societăților pe acțiuni:

- Adunările generale ale acționarilor (AGA): feluri, moduri de convocare, atribuții, adoptarea hotărârilor, anularea hotărârilor AGA;
 - Administrarea societăților pe acțiuni: sistemul unitar (consiliul de administrație și directorii); sistemul dualist (directoratul și consiliul de supraveghere); reguli comune de administrare a societăților comune;
 - Auditul financiar și auditul intern.
- 3.3. Funcționarea societăților cu răspundere limitată (SRL):
- Regimul juridic al părților sociale;
 - Felurile aporturilor la capitalul social;
 - Conducerea, administrarea și controlul societăților cu răspundere limitată (SRL).
- 3.4. Modificarea actului constitutiv al societăților comerciale:
- Dispoziții comune de modificare a actului constitutiv;
 - Reducerea și majorarea capitalului social;
 - Modificarea societății comerciale;
 - Modificarea actului constitutiv;
 - Modificarea capitalului social: reducerea capitalului social; majorarea capitalului social.
- 4. Fuziunea societăților comerciale:**
- Fuziunea prin contopire; fuziunea prin absorbție;
 - Restructurări interne.
- 5. Dizolvarea și lichidarea societăților comerciale:**
- Cauzele de dizolvare (comune, speciale). Efectele dizolvării. Operațiuni specifice procedurii de lichidare;
 - Stabilirea situației patrimoniului mijloace de valorificare a bunurilor mijloace de stabilire a creditorilor și ordinea de plată a acestora. Poziția cenzorilor în faza lichidării.
- 6. Procedura insolvenței:**
- Categoriile de debitori;
 - Insolvența cadru conceptual;
 - Procedura generală a insolvenței;
 - Procedura simplificată a insolvenței;
 - Participanții la procedura insolvenței;

- Cererile introductive; primele măsuri;
- Efectele patrimoniale ale hotărârii de deschidere a procedurii;
- Planul de reorganizare;
- Lichidarea judiciară falimentul;
- Răspunderea organelor de conducere ale debitorului.

7. Regulamentul privind efectuarea stagiului și examenul de aptitudini în vederea accesului la calitatea de expert contabil și de contabil autorizat.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Codul comercial român*, cu modificările și completările ulterioare.
2. *Legea privind societățile comerciale nr. 31/1990*, modificată prin Legea nr. 441 din 27.11.2006, publicată în Monitorul Oficial nr. 955 din 28.11.2006.
3. *Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței*, publicată în Monitorul Oficial nr. 359 din 21.04.2006.
4. *Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului*, republicată în Monitorul Oficial nr. 49 din 04.02.1998, cu modificările și completările ulterioare.
5. *Legea nr. 297 din 28 iunie 2004 privind piața de capital*, publicată în Monitorul Oficial nr. 571 din 29.06.2004, cu modificările și completările ulterioare.
6. *Regulamentul privind efectuarea stagiului și examenul de aptitudini în vederea accesului la calitatea de expert contabil și de contabil autorizat*, republicat în Monitorul Oficial nr. 653 din 25.09.2007, cu modificările și completările aduse prin Hotărârea nr. 08/93 a Consiliului Superior al CECCAR din 14 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 454 din 18.06.2008.
7. *Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați*, republicată în Monitorul Oficial nr. 13 din 08.01.2008.
8. Angheni Smaranda și colectiv, *Drept comercial*, ediția a III-a, Editura All Beck, București, 2004.
9. Cărpenaru S., *Drept comercial*, Editura All Beck, București, 2004.
10. Cărpenaru S. și colectiv, *Societățile comerciale reglementare, doctrină, jurisprudență*, Editura All Beck, București, 2006.
11. Cristea S., Stoica C., *Drept comercial*, Editura Lumina Lex, București, 2002.

12. *** - *Ghid privind prevenirea și combaterea spălării banilor*, Editura CECCAR, București, 2007.

4. AUDIT

I. Principii și reguli cu caracter general:

1. Auditul: concepte, tipuri de audit financiar.
2. Imaginea fidelă; criterii de apreciere.
3. Riscurile în audit.
4. Pragul de semnificație în audit; definiție, rol.
5. Normele de referință în audit.

II. Misiunea de bază în auditul financiar: auditul statutar (legal):

1. Auditul statutar: definiție, rol și obiective.
2. Succesiunea lucrărilor într-o misiune de audit statutar.
3. Faza inițială:
 - acceptarea mandatului și contractarea lucrărilor de audit;
 - orientarea și planificarea lucrărilor de audit.
4. Faza executării:
 - aprecierea controlului intern;
 - controlul conturilor;
 - examenul situațiilor financiare.
5. Faza concluziilor:
 - evenimente posterioare închiderii exercițiului;
 - utilizarea lucrărilor altor experți;
 - alte lucrări necesare închiderii misiunii.
6. Raportul de audit:
 - rol;
 - conținut și structură;
 - tipuri de opinie;
 - situații care conduc la formarea unei alte opinii decât opinia fără rezerve;
 - modele ale raportului de audit.
7. Documentarea lucrărilor de audit: dosarul exercițiului și dosarul permanent.

III. Misiuni speciale și misiuni conexe de audit:

1. Misiuni speciale de audit.
2. Examenul informațiilor financiare previzionale.
3. Misiuni de examen limitat al situațiilor financiare.
4. Misiuni de examen pe bază de proceduri convenite.
5. Misiuni de compilare a informațiilor financiare.

IV. Normele de comportament în audit:

1. Principii fundamentale.
2. Independența în audit.
3. Activități incompatibile cu practicarea independentă a auditului.

V. Controlul de calitate al serviciilor de audit.

VI. Activitatea de cenzor.

BIBLIOGRAFIE:

1. Toma Marin, *Inițiere în auditul situațiilor financiare ale unei entități*, ediția a II-a, Editura CECCAR, București, 2007, pp. 14-264.
2. *Legea privind societățile comerciale nr. 31/1990*, modificată prin Legea nr. 441 din 27.11.2006, publicată în Monitorul Oficial nr. 955 din 28.11.2006.
3. *Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați*, republicată în Monitorul Oficial nr. 13 din 08.01.2008, art. 7 și art. 12.
4. Boulescu Mircea, Ghiță Marcel, Mareș Valerică, *Controlul fiscal și auditul financiar-fiscal*, Editura CECCAR, București, 2003.
5. Stoian Ana, Țurlea Eugen, *Auditul financiar-contabil*, Editura Economică, București, 2001.
6. *** - *Codul etic național al profesioniștilor contabili*, ediția a IV-a, revizuită, Editura CECCAR, București, 2007, pp. 16-158.

5. EVALUAREA ECONOMICĂ ȘI FINANCIARĂ A ÎNTREPRINDERILOR

- I. Evaluarea economică și financiară a întreprinderilor: concept și reguli cu caracter general:**
 1. Definiție, necesitate și esență; clasificarea diferitelor tipuri de evaluare;
 2. Bilanțul contabil punct de pornire; bilanțul economic instrument de calcul pentru efectuarea unei evaluări;
 3. Valoare și preț; diferitele tipuri de valori folosite în evaluare.

- II. Diagnosticul de evaluare sursa de obținere a tuturor elementelor și informațiilor necesare evaluării unei întreprinderi:**
 4. Diagnosticul juridic;
 5. Diagnosticul comercial;
 6. Diagnosticul tehnic, tehnologic și de exploatare;
 7. Diagnosticul organizare, management și resurse umane;
 8. Diagnosticul financiar-contabil;
 9. Sinteza diagnosticelor.

- III. Componentele fundamentale ale unei evaluări de întreprindere:**
 10. Metodologia determinării Activului Net Corijat (ANC);
 11. Metodologia determinării capacității beneficiare (CB);
 12. Metode de determinare a ratei de capitalizare, fructificare sau actualizare.

- IV. Abordarea patrimonială în evaluarea întreprinderilor:**
 13. Conceptul de evaluare patrimonială a întreprinderii;
 14. Metode de evaluare patrimonială a întreprinderii.

- V. Abordări bazate pe performanțele financiare ale întreprinderii:**
 15. Conceptul de evaluare bazată pe performanțele financiare; elemente de calcul;
 16. Metode de evaluare bazate pe capitalizarea veniturilor;
 17. Metode de evaluare bazate pe fluxurile de trezorerie ale întreprinderii.

VI. Abordări bazate atât pe patrimoniu, cât și pe performanțele financiare (metode combinate):

18. Conceptul de evaluare prin metode combinate;
19. Metode bazate pe ponderarea între o valoare patrimonială și una prin rentabilitate;
20. Metode bazate pe asocierea la valoarea patrimonială a valorii părții „invizibile” a întreprinderii (metode bazate pe Goodwill);
21. Remunerarea valorii substanțiale brute;
22. Remunerarea capitalurilor permanente necesare exploatării.

VII. Abordări bazate pe comparații.

VIII. Metode bursiere de evaluare a întreprinderilor.

IX. Evaluarea valorilor mobiliare:

23. Evaluare titlurilor cotate;
24. Evaluare titlurilor necotate;
25. Evaluarea altor instrumente financiare.

BIBLIOGRAFIE:

1. Toma Marin, *Inițiere în evaluarea întreprinderii*, ediția a II-a, Editura CECCAR, București, 2007, pp. 15-176.
2. Feleagă Niculae, Malciu Liliana, *Recunoaștere, evaluare și estimare în contabilitatea internațională*, Editura CECCAR, București, 2005.
3. *** - *Cartea expertului evaluator*, ediția a II-a, revizuită, Editura CECCAR, București, 2005.
4. *** - *Standardul profesional nr. 37 - Evaluarea întreprinderilor*.

6. DOCTRINA ȘI DEONTOLOGIA PROFESIEI CONTABILE

1. **Rolul contabilității pentru dezvoltarea economiei.**
2. **Rolul profesioniștilor contabili.**
3. **Școli, referențiale și sisteme contabile.**
4. **Standarde și reglementări contabile.**
5. **Necesitatea și rolul organismelor profesionale.**
6. **Etica în profesia contabilă; principiile fundamentale ale eticii în profesia contabilă.**
7. **Organizarea și funcționarea CECCAR.**

BIBLIOGRAFIE:

1. CECCAR, *Support de curs pentru disciplina Doctrina și deontologia profesiei contabile.*
2. *Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați*, republicată în Monitorul Oficial nr. 13 din 08.01.2008, art. 18-44.
3. *Regulamentul de organizare și funcționare a Corpului Experților Contabili și contabililor Autorizați din România*, republicat în Monitorul Oficial nr. 153 din 28.03.2001, cu modificările și completările aduse prin aduse prin Hotărârea nr. 08/90 a Consiliului Superior al CECCAR din 14 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 466 din 23.06.2008 – integral.
4. *Regulamentul privind efectuarea stagiului și examenul de aptitudini în vederea accesului la calitatea de expert contabil și de contabil autorizat*, republicat în Monitorul Oficial nr. 653 din 25.09.2007, cu modificările și completările aduse prin Hotărârea nr. 08/93 a Consiliului Superior al CECCAR din 14 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 454 din 18.06.2008.
5. *** - *Codul etic național al profesioniștilor contabili*, ediția a IV-a, revizuită, Editura CECCAR, București, 2007, pp. 1-47.

7. EXPERTIZĂ CONTABILĂ

1. **Conceptul de expertiză contabilă.**
2. **Expertiza contabilă judiciară (definiție, comparație cu controlul financiar; obiectivele expertizei contabile judiciare; numirea experților contabili; procedura de efectuare a expertizei contabile judiciare; actele de expertiză contabilă judiciară conținut și valorificare).**
3. **Expertiza contabilă extrajudiciară sau amiabilă.**
4. **Calitatea de expert contabil.**
5. **Exercitarea profesiei de expert contabil.**
6. **Răspunderile expertului contabil.**
7. **Deontologia expertului contabil.**

BIBLIOGRAFIE:

1. *Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați*, republicată în Monitorul Oficial nr. 13 din 08.01.2008, art. 1-17.
2. *Regulamentul de organizare și funcționare a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România*, republicat în Monitorul Oficial nr. 153 din 28.03.2001, cu modificările și completările aduse prin aduse prin Hotărârea nr. 08/90 a Consiliului Superior al CECCAR din 14 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 466 din 23.06.2008 – integral.
3. *Codul de procedură penală și Codul de procedură civilă*, dispozițiile referitoare la expertizele judiciare.
4. Florea Ion, Florea Radu, *Introducere în expertiza contabilă și în auditul financiar*, ediția a II-a, revizuită și adăugită, Editura CECCAR, București, 2008, pp. 1-105.
5. *** - *Standardul profesional nr. 35 privind expertizele contabile*, ediția a II-a, revizuită și adăugită, Editura CECCAR, București, 2007.